

2. Кримінальне право України. Особлива частина : [підручник] / [Александров Ю.В., Дудоров О.О., Клименко В.А. та ін.] ; за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. - [5-те вид.]. - К. : Атіка, 2009. - 744 с.

3. Савельева В.С. Уголовная ответственность родителей за злостное уклонение от уплаты алиментов: Учебное пособие. - М., 1982. - 64 с.

4. Андрушко П. П. Коментар до статей 164-169 Кримінального кодексу України / П. П. Андрушко // Законодавство України : наук.-практ. комент. - 2004. - № 7. - С. 60-75.

5. Про виконавче провадження : Закон України від 21 квітня 1999 № 606-XIV. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/606-14/page2>.

6. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квіт. 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2013. - № 9-10, № 11-12, № 13. - Ст. 88. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

*Гусева К.А., старший викладач
кафедри адміністративної діяльності
Національної академії внутрішніх
справ кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник*

ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Діюча на сьогоднішній день система оцінки діяльності Національної поліції не відповідає вимогам сьогодення. Вона переважно спирається на показники, що характеризують рівень злочинності та відсоток розкриття злочинів. Завжди перед органами внутрішніх справ ставилася задача забезпечити стовідсоткову реєстрацію заяв і повідомлень про злочини, але досягти цього не можливо, оскільки збільшення кількості заяв та

повідомлень про злочини при обмежених можливостях встановлення осіб, що їх вчинили, негативно позначиться на показниках розкриття злочинів, що, у свою чергу, негативно впливатиме на оцінку діяльності Національної поліції в цілому.

Отже очевидно що реформування органів внутрішніх справ України неможливе без перегляду системи оцінки їх роботи. Підвищення довіри населення до поліції є однією із ключових цілей проведення реформи. Для усунення можливості фальсифікацій, на наш погляд, доцільно відійти від такого показника як відсоток розкриття злочинів, замінивши його показниками, які об'єктивно відображатимуть обсяги та якість роботи за основними напрямками діяльності підрозділів поліції.

Під час оцінювання діяльності підрозділів поліції необхідно враховувати ту обставину, що рівень та динаміка злочинності лише частково залежать від результатів їх діяльності, оскільки на стан злочинності впливає низка політичних, економічних, соціокультурних факторів тощо.

Оцінювання діяльності поліції має здійснюватися за критеріями та показниками, які об'єктивно відображатимуть кінцеві результати їх діяльності щодо виконання поставлених перед ними завдань за основними напрямками роботи, а також якість та законність такої діяльності.

Система оцінювання діяльності поліції забезпечувати підвищення захищеності громадян, суспільства і держави від злочинних посягань, відновлення справедливості й порушених прав, дотримання законності поліцейськими у службовій діяльності, підняття рівня довіри населення до поліції, як одного з основних показників.

Враховуючи завдання, які ставляться перед поліцією, в якості основних напрямів її діяльності, що підлягають оцінюванню доцільно визначити: реєстрацію, облік та розгляд заяв, повідомлень та іншої інформації про події; виявлення і розкриття злочинів, розшук осіб, які їх вчинили; досудове слідство; запобігання правопорушенням та злочинам; припинення правопорушень, охорона і забезпечення публічного

порядку; забезпечення безпеки дорожнього руху; оцінка ставлення населення до діяльності поліції за даними незалежних соціологічних опитувань.

Відповідно основними індикаторами системи оцінки діяльності Національної поліції повинні бути підвищення захищеності громадян, суспільства і держави від злочинних посягань. А саме необхідно враховувати безпечність для населення перебування в публічних місцях, захищеність громадян за місцем їх проживання. Відповідно за критерій необхідно взяти показники скоєних правопорушень з більшого на менше, а число припинених з меншого на більше.

Щодо відновлення справедливості у порушенні прав і свобод людини тобто якості і законність діяльності самих органів поліції та рівень довіри населення до поліції. Отже критерії повинні бути визначені незалежним соціологічним опитуванням від кожного вищого рівня до нижчому - центри зв'язку з громадськістю. При оцінюванні діяльності поліції за рік обов'язково використовувати результати опитування населення певних регіонів або країни в цілому щодо діяльності поліції по виконанню покладених на неї завдань.

Як показники систем оцінки застосовуються статистичні дані, що характеризують результати діяльності поліції, які деталізуються за допомогою індикаторів (співвідношень між показниками).

Безпосереднім предметом моніторингу є конкретні значення показників (індикаторів), у тому числі виражені в абсолютних (кількісних) та відносних величинах, одиницями виміру яких слід обрати:

Дані офіційної державної статистики, вимірювані або такі, що розраховуються по затвердженим відповідними нормативними документами такими як: накази, положення, інструкції.

Ступінь впливу на зниження ефективності роботи поліції визначається на підставі розрахунків і моніторингу системи

зазначених індикаторів та порівняння їх із "пороговими" значеннями.

Порогові значення - це граничні значення індикаторів (показників), що обчислюються із урахуванням середнього рівня за визначений термін, зокрема: поріг позитивного стану (індикатори не набувають суттєвих негативних змін); поріг негативного стану (індикатори набувають негативних змін); поріг загрозливого стану (індикатори набувають змін, які можуть загрожувати якості реагування на правопорушення).

Дані соціологічних опитувань громадян за спеціально розробленою методикою з питань стану і тенденцій об'єктів спостереження - «індикатори суспільної оцінки зазначених об'єктів». За допомогою даних досліджень можливо встановити латентність злочинності та довіру населення до органів поліції.

Використання даних соціологічних досліджень, перш за все думки населення, є одним з важливих напрямів підвищення об'єктивності оцінки ефективності функціонування соціально-правового механізму протидії злочинності та якості на оперативність реагування. З цією метою представляється необхідним створити інтегровану систему моніторингу думки населення, здійснювану окремими суб'єктами протидії злочинності. Також для того, щоб опитування населення стали реальним і повноцінним джерелом інформації, слід не тільки розробити механізм урахування результатів соціологічних досліджень для виведення об'єктивної і всебічної оцінки, але і підвищити достовірність даних, одержуваних в ході досліджень. Відхилення фактичних значень індикаторів від порогових вказує на необхідність реагування на ці зміни на різних управлінських рівнях:

1. Щодо порогу позитивного стану: за результатами поточного аналізу й оцінки ситуації на рівнях всіх - ухвалення відповідних ординарних управлінських та оперативно-службових рішень.

2. Щодо порогу негативного стану: за результатами підсумкового (щорічного тощо) аналізу й оцінки ситуації на

загальнодержавному або окремих регіональних рівнях - ухвалення відповідних управлінських та оперативно-службових рішень і заходів колегією МВС.

3. Щодо порогу загрозового стану: за результатами екстреного проведення аналізу й оцінки ситуацій, які загрожують якості реагування на правопорушення- розробка та внесення до розгляду вищими органами влади пропозицій, у тому числі комплексних правоохоронних, інших державних та громадських заходів, що потребують ухвалення спеціальних рішень на зазначених рівнях.

4. Інформування відповідних державних органів влади про розвиток ситуації у сферах відповідальності Національної поліції може здійснюватися у вигляді аналітичних довідок та статистичних звітів та за визначеними показниками (індикаторами) здійснювати аналіз та оцінку ситуації щодо стану злочинності та, визначити поріг загрози реагування на правопорушення, прогнозувати розвиток можливих негативних наслідків, визначити механізм оперативного реагування.

Квітка Я.М., професор кафедри
адміністративної діяльності
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФІЛАКТИКИ ПРАВОПОРУШЕНЬ СЕРЕД ДІТЕЙ

Майбутнє України як демократичної, соціальної та правової держави залежить від реалій сьогодення. Економічна і політична кризи, які охопили Україну, негативно впливають на всі сфери суспільного життя. Зростання цін на продукти харчування і товари першої необхідності, зокрема дитячі, інфляція, безробіття призвели до зниження життєвого рівня багатьох сімей, значно погіршили становище дітей та зменшили